
НАУКОВИЙ ОСЕРЕДОК З ДОСЛІДЖЕНЬ ФЛОРИ І РОСЛИННОСТІ ВОЛИНІ, ЇХНІХ АНТРОПОГЕННИХ ЗМІН, ОХОРОНИ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

Керівник – Волгін Сергій Олександрович, доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

За час наукової діяльності працював у таких провідних центрах світової ботанічної науки, як Інститут ботаніки Університету Гумбольдта (Берлін), Інститут ботаніки та ботанічний сад у Берлін-Далемі, Інститут ботаніки Університету Карла Франца (Грац). Основні наукові інтереси пов'язані із порівняльною та еволюційною морфологією квітки, методологією порівняльно-морфологічного аналізу, філогенією покритонасінних та методологією філогенетичного аналізу. Він створив класифікацію та модель еволюції гінцея покритонасінних, філогенетичну систему центронасінних. В галузі флористики започаткував на кафедрі ботаніки дослідження урбанofлор, флористико-таксономічне

вивчення агамоспермних родів квіткових у західних регіонах України (опрацював рід приворотень в Українських Карпатах), брав участь в укладанні міжнародного «Атласу флори Європи».

Член редакційних колегій 5 періодичних фахових видань: Вісник Львівського університету. Серія біологічна. Львівський національний університет імені Івана Франка; Наукові записки Державного природознавчого музею. Національна академія наук України. Державний природознавчий музей м. Львів; Природа Західного Полісся та прилеглих територій. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. Серія біологічна; Екологічні нотатки. Луцький національний технічний університет.

Міністерством освіти і науки України наказом № 656 від 26.09.2001 року нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти України»; Міністерством освіти і науки України наказом № 407-к від 25.09.2016 року нагороджений нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення». Неодноразо нагороджений почесними грамотами та подяками.

Електронна адреса: volgin.sergei@eenu.edu.ua
orcid.org: 0000-0002-6005-3724
Researcher ID: AAJ-4440-2020
Scopus author ID: 6507824211

Напрями наукових досліджень:

інвентаризація таксономічно складних груп рослин флори заходу України; урбанофлористика.

Основні наукові роботи: опубліковано понад 100 наукових праць:

1. Волгін С. О. Синантропізація флори як показник антропогенної трансформації екосистем м. Львова / Волгін С. О., Зеленчук А. Т. // Урбанізація як фактор змін біогеоценотичного покриву. – Львів, 1994. – С. 21-22.

2. Volgin S. A. Atlas Florae Europaeae: Distribution of vascular plants in Europe. Vol. 11. (as contr.) / Jalas J., Suominen J. et al. – Helsinki, 1997. – 232 p.

3. Гончаренко В. І. Ботаніко-географічний аналіз видів роду *Rubus* L. флори заходу України / Гончаренко В. І., Волгін С. О. // Вісник Донецького університету, Сер. А : Природничі науки. – 2006. – Вип. 2. – С. 19-21.

4. Пірогов М. В. Лишайники роду *Cladonia* Niil. ex. P. Browne на Українському Розточчі. 1. Секції *Cocciferae* (Del.) Vain, та *Ochroleucae* Fr. / Пірогов М. В., Волгін С. О. // Біологічні студії / *Studia Biologica*. – 2010. – Т. 4, № 3. – С. 88-100.

5. Волгін С. О. Зонування міста Луцька для порівняльних урбанофлористичних досліджень / Волгін С. О., Бесарабчук І. В. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Серія : Біологічні науки. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017. – № 7 (356). – С. 61-67.

6. Бесарабчук І. В. Флора судинних рослин загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото» (м. Луцьк, Волинська область) / Бесарабчук І. В., Антонюк Ю. М., Волгін С. О. // Природа Західного Полісся та прилеглих територій : зб. наук. пр. [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. – Т. 2. – № 14. – С. 23-28.

7. Бесарабчук І. В. Фактори поширення *Ambrosia artemisiifolia* L. / Бесарабчук І. В., Волгін С. О. // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – 2018. – Випуск 79. – С. 53-60.

Наукове керівництво захищеними кандидатськими дисертаціями:

Аль-Таліб Муна «Сравнительная морфология и васкулярная анатомия цветка портулакових (*Portulacaceae*)». Спеціальність: 03.00.05 – Ботаніка (1994 р.);

Прокопів А.І. «Анатомічна організація коренів і структура пагонових систем тирличів (*Gentiana* L., *Gentianaceae* Juss.) Українських

Карпат». Спеціальність: 03.00.01 – Ботаніка (1997 р.);

Гончаренко В.І. «Рід *Rubus* L. (*Rosaceae* Juss.) у флорі заходу України». Спеціальність : 03.00.05 – Ботаніка (2003 р.);

Степанова А. В. «Порівняльна морфологія та організація провідної системи квітки миртових (*Myrtaceae* Juss.)». Спеціальність: 03.00.05 – Ботаніка (2004 р.);

Пірогов М. В. «Лишайники Українського Розточчя». Спеціальність: Біологічні науки. 03.00.21 Мікологія (2012 р.).

АНОТАЦІЯ

З метою моніторингу стану довкілля Волині здійснюється інвентаризація флори регіону, її таксономічна структура, здійснюється ботаніко-географічний та екоморфологічний аналіз. Вивчається поширення та стан популяцій вразливих видів рослин. Розробляються рекомендації щодо охорони рідкісних та зникаючих видів шляхом створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та оптимізації вже існуючої їх мережі. Досліджуються процеси синантропізації флори, зокрема під впливом урбанізації, з метою біоіндикації стану довкілля за флористичними параметрами. Здійснюється урбофлористичний моніторинг міста Луцьк. Оцінюється радіоактивне забруднення та забрудненість важкими металами біогеоценозів регіону.

ОСНОВНИЙ ДОРОБОК

Складено анований конспект флори Волинської області з 1272 видів судинних рослин, сформовано електронну базу даних, яка містить біоекологічну паспортизацію понад видів. Інвентаризовані об'єкти садово-паркового мистецтва Волинської області та складений список культивованих деревних рослин, який нараховує понад 500 видів. Розроблені проекти 6 потенційних об'єктів природно-заповідного фонду. Інвентаризована урбанофлора міста Луцьк та здійснений аналіз складу антропофітів.

ПРЕДСТАВНИКИ

Голуб Валентина Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна адреса: golub.valentina@eenu.edu.ua

Напрями наукових досліджень: Техногенне забруднення біогеоценозів Волині

Основні наукові роботи: опубліковано 150 наукових праць, зокрема:

1. Голуб В. О. Оцінка техногенного забруднення урбоєкосистем Волинського Полісся – Монографія / Голуб В. О., Волощинська С. С., Голуб С. М. – Луцьк : Волиньполіграф, 2016. – 202 с.

2. Голуб В. О. Аналіз забрудненості радіоактивним цезієм лікарської сировини по ДЛГ Маневицького району / Голуб В. О., Голуб С. М. // Екологічні проблеми Волині: оцінка, перспективи, управління. Колективна монографія [за наук. ред доц. Іванців В. В.]. – Луцьк : ІВВ Луцького національного технічного університету, 2017. – С. 94-97.

3. Голуб С. М. Екологічні наслідки радіоактивних випадів ЧАЕС для лісових екосистем Волинського Полісся / Голуб С. М., Голуб В. О., Голуб Г. С. // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. праць [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2018. – № 15. – С. 144-147.

4. Голуб В. О. Видоспецифічні особливості акумуляції важких металів рослинами при-автомобільної смуги автодороги м-07 «Київ-Ковель-Ягодин» / Голуб В. О., Волощинська С. С., Голуб С. М. // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. праць [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2019. – № 16. – С. 197-201.

5. Голуб С. Н. Эколого-биологические особенности видов рода *Catalpa Scop.*, интродуцированных в условиях Волынской области / Голуб С. Н., Голуб В. А. // XI Международная научно-практическая конференция «Устойчивое развитие: региональные аспекты» сб. науч. статей, 24-26 апреля 2019 года, Брест, Республика Беларусь. – С. 68-75.

Іванців Оксана Ярославівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Електронна адреса: ivantciv.oksana@eenu.edu.ua

Напрямок наукових досліджень: антропогенні зміни та рідкісні види флори Волині.

Основні наукові роботи: опубліковано 100 наукових праць, зокрема:

1. Іванців Оксана Флористичні особливості гідрологічного заказника місцевого значення «Оріхівський» Ратнівського району Волинської області / Іванців Оксана, Федонюк Віталіна, Іванців Василь // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки – № 7 (356). – Серія Біологічні науки. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2017. – С. 35-41.

2. Іванців В. В. Раритетні види флори Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пуца» / В. В. Іванців, О. Я. Іванців // Екологічна стратегія майбутнього: досвід і новачі: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 березня 2017 р., Умань). – Умань : Видавець «Сочинський М. М.», 2017. – С. 176-180.

3. Іванців О. Я. Раритетна компонента флори Ківерцівського національного природного парку «Цуманська Пуца» / О. Я. Іванців, В. В. Іванців // Екологічні нотатки : науковий журнал Луцького національного технічного університету. – Луцьк, 2015. – Вип. 2. – С. 72-79.

4. Иванцив О. Я. Жизнеспособность популяций редких видов растений Киверцовского национального природного парка «Цуманская пуца» / О. Я. Иванцив, В. В. Иванцив // Природное асяроддзе Палесся: асаблівасці і перспектывы развіцця, 2016 г. – № 9. – С. 108-111.

Коцун Лариса Олександрівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Електронна адреса: kocun.larisa@eenu.edu.ua

Напрямок наукових досліджень: антропогенні зміни природної та культивованої флори Волині та охорона пам'яток паркового мистецтва і рідкісних видів природної флори.

Основні наукові роботи: опубліковано 120 наукових праць, зокрема:

1. Коцун Л. О. Атлас рідкісних рослин Волині / [Л. О. Коцун, І. І. Кузьмішина, В. М. Рало, Н. З. Романюк, А. І. Гетьманчук, В. П. Войтюк; за ред. Л. О. Коцун]. – Вип. 2. – Луцьк, 2011. – 72 с.

2. Коцун Л. Синантропна флора Волинської області : монографія / Коцун Л., Кузьмішина І. – Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – 186 с.

3. Коцун Л. О. Флористичні дослідження екологічної стежки «Черемський заповідник» (Маневицький район, Волинська область) / [Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Коцун Б. Б., Деркач В. В.] // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. – № 16. – С. 160-165.

4. Коцун Л. О. Перспективи для надання природоохоронного статусу ділянкам лісових насаджень за участі вікових дерев *Quercus robur* L. на території державного підприємства «Володимир-Волинське лісомисливське господарство» (Волинська область, Україна) /

Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Войтюк В. П., Коцун Б. Б. // Біологія та валеологія, 2019. – Вип. 21. – С. 55-63.

Кузьмішина Ірина Іванівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Електронна адреса: kuzmishyna.ira@eenu.edu.ua

Напрямок наукових досліджень: флора Волині та її синантропізація, раціональне використання ресурсів та їх охорона.

Основні наукові роботи: опубліковано 160 наукових праць, зокрема:

1. Кузьмішина І. І. Флора Волинської височини, її антропогенна трансформація та охорона / Кузьмішина І. І., Мельник В. І. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 368 с. ; іл.

2. Каталог раритетних видів рослин ботанічних садів і дендропарків України : Довідковий посібник / [М. Б. Гапоненко, А. П. Лебеда, О. О. Альохін, К. М. Баглай, І. І. Кузьмішина та ін.; за ред. А. П. Лебеда]. – К. : Академперіодика, 2011. – 184 с.

3. Кузярін О. Т. Лучна рослинність Шацького Поозер'я / Кузярін О. Т., Кузьмішина І. І., Коцун Л. О. // Науковий вісник СХУ ім. Лесі Українки. Біологічні науки. – Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – № 7 (332). – С. 44-48.

4. Кузьмішина І. І. Родина *Pyrolaceae* Dum. у флорі Національного природного парку «Прип'ять-Стохід» / [Кузьмішина І. І., Коцун Л. О., Коцун Б. Б., Бубало О. В., Вабіщевич Ю. В.] // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – № 13. – С. 121-124.

5. Кузьмішина І. І. Раритетні фітоценози у Шацькому поозер'ї / [Кузьмішина І. І., Коцун Л. О., Кузярін О. Т., Матейчик В. І.] // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. – Т. 2. – Біологія. – № 14. – С. 7-9.

6. Кузьмішина І. І. Созофіти Волинської області (Україна) / [Кузьмішина І. І., Коцун Л. О., Войтюк В. П., Коцун Б. Б., Лісовська Т. П.] // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. [за заг. ред. Ф. В. Зузука]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – № 11. – С. 196-201.

7. Кузьмішина І. І. Поширення раритетних видів родини *Betulaceae* S.F. GRAY у Волинській області (Україна) / [Кузьмішина І. І.,

Коцун Л. О., Войтюк В. П., Лісовська Т. П., Баранський О. Р.] // Флорологія та фітосоціологія. – Т. 3-4. – Київ : Фітон, 2014. – С. 43-47.

